

Točka 12.

Prijedlog za donošenje
**Odluke o podnošenju zahtjeva za izmjenama i
dopunama Prostornog plana Primorsko-goranske
županije**

PREDLAGATELJ: Općinski načelnik

IZVJESTITELJ: pročelnica

U Dražicama 14.9.2021.

PREDMET:	Odluka o podnošenju zahtjeva za izmjenama i dopunama Prostornog plana Primorsko-goranske županije (Službene novine Primorsko-goranske županije br. 32/13., 7/17 - ispravak, 41/18 i 4/19 - pročišćeni tekst)
PRAVNA OSNOVA:	Zakona o prostornom uređenju (NN 153/13, 65/17, 114/18, 39/19, 98/19)
NADLEŽAN ZA PREDLAGANJE:	Općinski načelnik (članak 33. Statuta Općine Jelenje (Službene novine PGŽ broj 33/09, 13/13, 6/16 i 17/17 i „Službene novine Općine Jelenje“ br. 3/17, 5/18, 11/18, 29/20, 39/5)
STRUČNA OBRADA:	Jedinstveni upravni odjel Općine Jelenje

OBRAZLOŽENJE:

Uvažavanjem specifičnih potreba koji proizlaze iz regionalnih i lokalnih osobitosti, prirodnih, krajobraznih i kulturno - povijesnih vrijednosti i mjera zaštite okoliša određenih prema posebnim propisima, Zahtjevom za izmjenom i dopunom važećeg Prostornog plana Primorsko-goranske županije Općina Jelenje iskazuje potrebu usuglašavanja planiranih zahvata u prostoru Općine Jelenje od državnog i županijskog značaja sa stvarnim potrebama stanovništva Općine Jelenje.

Smatramo da su ispunjeni preduvjeti za podnošenje zahtjeva za izmjene i dopune **Prostornog plana Primorsko-goranske županije** (Službene novine Primorsko-goranske županije br. 32/13., 7/17 - ispravak, 41/18 i 4/19 - pročišćeni tekst) u dijelu :

1. ukidanje planiranog golf igrališta na području Dubine
2. povećanje postotka izgrađenosti poslovnih zona na području općine Jelenje utvrđene člankom 64. Plana (članak 26., a u svezi s člankom 60. Plana)
3. planiranje gradnje fotonaponske elektrane na dijelu prostora Dubine
4. ukidanje akumulacije Kukuljani.

1. Ukidanje planiranog golf igrališta na području Dubine

Općina Jelenje pokrenula je postupak brisanja lokacije sportskog centra - golf igrališta Dubina podnošenjem zahtjeva u postupku izrade II. izmjena i dopuna Prostornog plana PGŽ.

Prema dostupnim informacijama zahtjev je usvojen te bi stupanjem na snagu II. izmjena i dopuna Prostornog plana PGŽ bila brisana lokacija sportskog centra - golf igrališta Dubina.

2. povećanje postotka izgrađenosti poslovnih zona na području općine Jelenje utvrđene člankom 64. Plana (članak 26., a u svezi s člankom 60. Plana)

Člankom 26. Prostornog plana PGŽ kao najznačajni dio županijskog gospodarstva pored proizvodne utvrđene su i poslovne djelatnosti. Planom su određene smjernice vezane za određivanje udjela za poslovne djelatnosti u građevinskom području naselja.

Člankom 60. stavak 1. točka b za središnja naselja ostalih gradova i općina udio površina namjenjenih radu (poslovna i ugostiteljsko turistička namjena) određen je u maksimalnom udjelu od 20% površine.

U tabličnom prikazu članka 64. pod brojem 13. za Općinu Jelenje površina zone proizvodne namjene određena je u omjeru od 0 ha. Zone poslovne namjene određene su u maksimalnom omjeru 10 hektara.

Budući da je Općina Jelenje svojim geografskim položajem koji se prostire u velikoj mjeri kao I. i II. vodozaštitno područje ograničena u potpunosti s gradnjom zona proizvodne namjene smatramo da je određena maksimalna površina poslovne zone od 10 ha za područje Općine koja se prostire na 142 četvorna kilometra veoma ograničavajući faktor u daljenjem razvoju.

Nastavno na navedeno traži se u tablici 10. članka 64. za Općinu Jelenje povećanje maksimalno dozvoljene gradnje poslovne zone sa 10 ha na 20 ha.

3. Gradnja fotonaponske elektrane Dubina

Člankom 232. Plana Primorsko-goranska županija potiče korištenje sunčeve energije gradnjom solarnih elektrana električne snage veće od 500 kW.

Brisanjem planirane lokacije sportskog centra - golf igrališta Dubina, prostor bivše šljunčare Dubina koji se prostire na preko 100 hektara, te okolne katastarske čestice ispunjavaju preduvjete za gradnju solarne elektrane.

Općina Jelenje će za potrebe gradnje građevine solarne elektrane pokrenuti postupak izrade opravdanosti gradnje takve građevine te provesti istraživanje utjecaja iste na okoliš.

Osnovni preduvjeti za gradnju solarne elektrane bili bi:

Planirana površina obuhvata namijenjenog za smještaj solarnih panela, platoa trafostanice i pomoćnih građevina iznosi najviše do 50 ha.

Namjena građevine - osnovna namjena građevine je proizvodnja električne energije – sunčana fotonaponska elektrana. Pod sunčanom elektranom podrazumijeva se cjelina sastavljena od fotonaponskih panela, trafostanice, pripadne elektroenergetske mreže, pomoćnih građevina u funkciji elektrane (spremišta, radionice i sl.).

Veličina građevina - fotonaponski paneli moraju biti postavljeni tako da je njihov najniži dio na visini višoj od 50 cm, te na način da tlo ispod njih ne bude zasjenjeno u potpunosti i kroz cijeli dan. Pomoćne građevine izvode se kao prizemne, visine do 7 metara (mjereno od kote konačno zaravnatog terena do gornjeg ruba krovnog vijenca).

Građevine (spremišta/radionice) se moraju svojim oblikovnim karakteristikama i uporabom građevinskih materijala prilagoditi lokalnoj graditeljskoj tradiciji.

Maksimalna dopuštena snaga sunčane elektrane je 50 MW.

Uvjeti za uređenje građevne čestice- osigurati zaštitni pojas od pristupne javne prometne površine širok najmanje 10 m. Najmanja dopuštena udaljenost trafostanice od granice građevne čestice mora biti 1 m, a udaljenost od granice prema građevinskoj čestici javne prometne površine mora biti najmanje 2 m. Sunčana elektrana mora biti ograđena neupadljivom, prozračnom ogradom sivo bijele boje (boje kamena) s omogućenim prolazima za male životinje.

Prirodna konfiguracija terena mora biti zadržana.

Način i uvjeti priključenja građevne čestice na prometnu površinu - građevna čestica sunčane elektrane mora imati pristup na nerazvrstane ceste oznake 0279 naziva Od Podkilavačka ulica kbr. 26 preko Težačke kbr. 51 do Podhum kbr. 11/3.

Pristupna cesta do građevine mora biti minimalno 4,5 m široka uz osiguravanje sigurnog mimoilaženja vozila (ugibališta na vidljivom dijelu prometnice).

Sunčana elektrana mora imati uređenu vlastitu vodoopskrbu i odvodnju otpadnih voda (npr. septička jama, kompostni toaleti, i sl.).

Sunčana elektrana mora biti priključena na elektroenergetsku mrežu radi distribucije el. energije.

Zaštita prirodne baštine - provesti odgovarajuća prethodna znanstvena istraživanja na lokaciji solarne elektrane, kako bi se isključili mogući negativni utjecaji na zastupljena rijetka staništa biljnih i životinjskih vrsta.

Uzimajući u obzir razvoj tehnologije za korištenje energije sunca kao obnovljivog izvora energije, pri izgradnji sunčane elektrane treba maksimalno koristiti materijale (netoksične za okoliš) i tehnologije (npr. tehnologija tankog filma) koje smanjuju rizike, a povećavaju vjerojatnost za očuvanje povoljnih uvjeta staništa i stabilnosti populacija vrste flore i faune, uz istodobno povećanje učinkovitosti.

4. Ukidanje planirane lokacije gradnje akumulacije Kukuljani

Prostornim planom PGŽ na lokaciji Kukuljani planirana je izgradnja brane za višenamjensku akumulaciju za obranu od poplave, energetske potrebe i vodoopskrbu. Međutim, samim odredbama Plana (članci 196., 328. i 386.) utvrđen je veoma negativan utjecaj na okoliš gradnjom akumulacije Kukuljani. Gradnjom akumulacije neminovan je negativan utjecaj na gornji tok vodotoka Rječine te ugrožavanje rijetkih vrsta kojima je stanište vodotok Rječina. Njezinom izgradnjom će doći do ugrožavanja vodenih staništa i svojte toka Rječine te narušavanja cjelovitosti područja NEM HR2000658 (Kanjon Rječina).

Nadalje, planirani zahvati značajno će utjecati na šume i šumsko zemljište te cestovne prometnice.

Kao jedinica lokalne samouprave na čijem području je planirana gradnja akumulacijskog jezera Kukuljani smatramo da je utjecaj takve građevine daleko štetniji od njene koristi posebno iz razloga koje navodimo u nastavku obrazloženja:

- Negativni utjecaji izgradnje akumulacije Kukuljani na riječni tok Rječine

Izgradnja brane spriječit će kontinuitet životnog prostora za ribe i druge vrste uzduž riječnog toka Rječine jer sama gradnja onemogućava migracije riba. Izmjena pojedinih dijelova toka će onemogućiti migraciju što će dovesti do smanjenog razmnožavanja.

Brane su postrojenja koja u velikoj mjeri uništavaju riječnu ekologiju i biološku raznolikost, a posljedice su nesagledive. Problem je tim veći što su riječni ekosustavi među najugroženijim ekosustavima općenito o čemu govori i podatak da na crvenoj listi ugroženih vrsta najviše ima onih vrsta koje ovise o prirodnim, slobodno tekućim rijekama. Izgradnjom brane i formiranjem akumulacija dolazi do promjene prirodnog riječnog toka u umjetni ili hibridni ekosustav s potpuno izmijenjenim životnim uvjetima u odnosu na prvobitne, ali i na one u prirodnim jezerima. Akumulacija je stajaćica, koja se od prirodnog jezera razlikuje prvenstveno velikim oscilacijama razine vode i uslijed toga ogoljenom

litoralnom (obalnom) zonom. Potapanjem riječnog toka uzvodno od brane potpuno se uništavaju staništa i populacije vrsta prilagođenih životu u tekućicama, koje se s promjenom staništa od slobodno tekuće rijeke u umjetno jezero susreću s posve novim životnim uvjetima na koje se teško mogu prilagoditi. Od više vrsta koje nastanjuju potopljeni riječni tok, samo nekolicina može preživjeti na dnu novonastalih akumulacija. Uz to akumulacije postaju i izvori ugljikovog dioksida (CO_2) i metana (CH_4) koji znatno doprinose učinku staklenika (~7% globalne emisije ugljikova dioksida je iz akumulacija).

Akumulacije, tj. brane utječu i na promjenu temperature vode u riječnom toku nizvodno od brane. Budući da su temperaturne promjene u dubokim slojevima akumulacije znatno manje nego na površinama gdje je voda u direktnom kontaktu s atmosferom, ljeti je voda koja se ispušta iz akumulacije znatno hladnija u odnosu na temperaturu koju bi rijeka imala na tom mjestu prije izgradnje brane. Isto tako zimi je voda koja se ispušta toplija što sve skupa doprinosi smanjenju temperaturnih oscilacija tijekom godine.

Brana mijenja režim pronosa sedimenta u rijeci, zaustavlja ga, a time je narušena ravnoteža izmjene erozije i sedimentacije koja postoji u prirodnim dijelovima toka. Uzvodno od brane u akumulacijama se taloži i nakuplja sediment, a to može uzrokovati probleme u iskorištavanju energetskog potencijala akumulacije jer dolazi do smanjene učinkovitosti hidroelektrane zbog smanjenog radnog volumena akumulacije. Osim toga, nakupljanjem sedimenta uzvodno od brane se uništavaju prikladna područja za mriješćenja riba, život školjkaša i ostalih vrsta. Nizvodno je proces obrnut, voda bez sedimenta ima veliku erozivnu snagu i uzrokuje eroziju riječnog korita i obala, čiji se efekt nastavlja dalje nizvodno. Produbljivanjem korita rijeke dolazi do pada razine podzemnih voda u širem području što ima negativan utjecaj na šume (dolazi do sušenja), poljoprivredne površine (slabi urod zbog nedostupnosti podzemnih voda).

Zbog povećanja učinkovitosti hidroelektrana rijeke se često kanaliziraju (učvršćivanje obala, skraćivanje meandara, uklanjanje riječnih otoka – sprudova) što smanjuje ili potpuno prekida komunikaciju površinskih i podzemnih voda uz obalu vodotoka, smanjuje sposobnost prirodnog samopročišćavanja vode, a time i sam opstanak poplavnih područja uz rijeke. Osim toga, da bi postrojenje učinkovito radilo, obale akumulacije moraju biti nepropusne, pa se njezino dno i obale utvrđuju betonskim „zavjesama“, a sve pukotine, špilje i jame krša se ispunjavaju mješavinom cementa, pijeska i gline što direktno narušava krške špiljske ekosustave prekidanjem postojeće komunikacije između nadzemnih i podzemnih tokova.

- Utjecaj akumulacija na mikroklimu područja

Akumulacije kao velike vodene mase utječu na lokalnu klimu područja snižavajući temperaturu zraka čak za 2-3 C. Povećana je i učestalost pojave magle što negativno utječe na voćnjake i druge osjetljivije poljoprivredne kulture. Uz to povećana je opasnost življenja nizvodno od akumulacija zbog mogućih havarija, tj. puknuća brane i istjecanja ogromnih količina vode iz akumulacije.

PRIJEDLOG ODLUKE

Temeljem 18. Statuta Općine Jelenje ("Službene novine PGŽ" br. 33/09,13/13, 6/16 i 17/17 i "Službene novine Općine Jelenje" br. 5/18, 11/18, 29/20, 5/39) Općinsko vijeće Općine Jelenje, na 3. sjednici održanoj 14.9.2021. donosi

ODLUKU

o podnošenju zahtjeva za izmjenama i dopunama Prostornog plana Primorsko-goranske županije

Članak 1.

Pokreće se postupak podnošenja zahtjeva za izmjene i dopune **Prostornog plana Primorsko-goranske županije** (Službene novine Primorsko-goranske županije br. 32/13., 7/17 - ispravak, 41/18 i 4/19 - pročišćeni tekst) kojim se traži:

1. ukidanje planiranog Golf igrališta na području Dubine
2. povećanje postotka izgrađenosti poslovnih zona na području općine Jelenje utvrđene člankom 64. Plana (članak 26. a u svezi s članokm 60. Plana)
3. planiranje gradnje fotonaponske elektrane na dijelu prostora Dubine
4. ukidanje akumulacije Kukuljani.

Članak 2.

Zadužuje se općinski načelnik Općine Jelenje za pokretanje svih radnji koje su potrebne za podnošenje zahtjeva za izmjene i dopune Prostornog plana Primorsko-goranske županije (Službene novine Primorsko-goranske županije br. 32/13., 7/17 - ispravak, 41/18 i 4/19 - pročišćeni tekst).

Članak 3.

Ova Odluka stupa na snagu osmog dana od dana objave u »Službenim novinama Općine Jelenje«.

KLASA: 010-10/21-01/3
URBROJ:2170-04-01-21-12
U Dražicama 14.9.2021.

OPĆINSKO VIJEĆE OPĆINE JELENJE
PREDSJEDNIK

Dino Piljić